

Plan RSK 2025

Aplikacja do opracowania
„Planu działalności rolnośrodowiskowej w ramach PS 2023-2027”

Instrukcja użytkownika

INSTRUKCJA OBSŁUGI

SPIS TREŚCI

1. Informacje wstępne.
2. Pomoc zawarta w programie.
3. Uruchomienie programu.
4. Tryby pracy.
5. Wprowadzenie danych ogólnych.
6. Wybór Interwencji
7. Wprowadzenie danych do głównej tabeli.
8. Wprowadzanie danych szczegółowych.
 - 8.1. Interwencje 1/2
 - 8.2. Interwencja 3
 - 8.3. Interwencja 4
 - 8.4. Interwencja 5
 - 8.5. Interwencja 7
 - 8.5.1. Wariant 7.1.
 - 8.5.2. Wariant 7.2.
9. Podgląd i wydruk dokumentu
10. Szkic gospodarstwa
11. Podsumowanie
 - 11.1. Zapis danych „Planu ...”.
 - 11.2. Zamknięcie programu.
12. Przesyłanie pliku „Planu...” pomiędzy beneficjentem/doradcą/ekspertem przyrodniczym.
13. WYKAZ ZMIAN w porównaniu do poprzedniej wersji.

1. Informacje wstępne.

Program umożliwia otwieranie plików planów z poprzednich edycji (tj. z roku 2023 i 2024) oraz tworzenie dokumentów nowych planów, w roku 2025”.

Zmiany wprowadzone względem poprzedniej edycji uwzględniają zmiany w rozporządzeniu. Uwzględniają również wiele uwag oraz propozycji użytkowników – aby ułatwić/usprawnić ich pracę.

Wykaz zmian znajduje się w końcowej części instrukcji – warto go przeczytać, aby lepiej wykorzystać dodane funkcje i skrócić czas potrzebny do wykonania planu.

2. Pomoc zawarta w programie

W programie występują elementy pomocy dla użytkownika w kilku formach; są to opisy do przeczytania lub podpowiedzi wyświetlane po najechaniu myszką nad elementy na ekranie (np. nagłówki lub komórki niektórych kolumn tabel); w przypadku wyświetlanych podpowiedzi (tzw. „dymków”) – pojawiają się one po czasie ok. 0,5 sekundy od wskazania ich kursorem myszki.

przykłady komunikatów informacyjnych wyświetlanych w „dymkach”:

lub ODMIANA		
W kolumnach 6, 7, 8, 9 i 11 występują komórki z wieloliniowym tekstem. Zatwierdzenie zawartości takiej komórki odbywa się poprzez jednoczesne naciśnięcie klawiszy "Ctrl" i "Enter".		
Gatunek	Odmiana	rolniczych lub wa

Naprze- mienne	Dostoso- wanie urządzeń wodnych***	Notatki (nie
14	15	
☒	☐	notatka E
☐	Działka E; powierzchnia: 0,9 ha ----- 2024 : pastwiskowe 2025 : pastwiskowe 2026 : kośno-pastwiskowe 2027 : kośno-pastwiskowe 2028 : kośne	

Niektóre opisy informacyjne umieszczone są na stałe przy elementach kontrynych, jeżeli pozwala na to dostępna przy nich przestrzeń ekranu.

DANE DOTYCZĄCE PLANU (data sporządzenia, informacje o zmianach)		
Data opracowania Planu	27-marzec-2024 15	Plan działalności rolno-środowiskowej powinien zostać sporządzony najpóźniej do dnia 31 lipca pierwszego roku realizacji zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego.
Określ dokument	☒ PLAN ☐ ZMIANA PLANU	Aby wprowadzić dane do tabeli wybierz opcję "ZMIANA PLANU" i skorzystaj z przycisku "Dodaj wpis o zmianie..."

W przypadku wymogów dla poszczególnych działań/pakietów ich opisy znajdują się w górnej części okna – powyżej zielonej belki podziału (*poziomy pasek*). Ta belka pozwala na podział przestrzeni okna.

Wymogi wspólne Interwencji 1 oraz Interwencji 2
Wykaz zobowiązań realizowanych w ramach Interwencji 1 i Interwencji 2
Koniec stron planu działalności rolno-środowiskowej, na których są zawarte doprecyzowane wymogi dla Interwencji 1-2 rolnik ma

Przy pomocy myszki możemy przesuwając belkę w górę lub w dół, zmieniając podział przestrzeni dla opisu/tabel. Obraz poniżej przedstawia taką sytuację:

Wymogi wspólne Interwencji 1 oraz Interwencji 2
<u>INTERWENCJA 1. OCHRONA CENNYCH SIEDLISK I ZAGROŻONYCH GATUNKÓW NA OBSZARACH NATURA 2000</u> oraz <u>INTERWENCJA 2. OCHRONA CENNYCH SIEDLISK I ZAGROŻONYCH GATUNKÓW POZA OBSZARAMI NATURA 2000</u>
Dokumentacja przyrodnicza Posiadanie dokumentacji przyrodniczej wykonanej przez eksperta przyrodniczego nie jest wymagane w przypadku realizacji zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznego w ramach wariantów Interwencji 1. i Interwencji 2. dotyczących: - wodniczki lub dubelta, gdy powierzchnia, na której jest realizowane to zobowiązanie znajduje się w granicach warstw cyfrowych opracowanych przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (GIOŚ) lub stanowi obszar wdrażania działań ochronnych dla dubelta lub wodniczki określonych w Planach Zadań Ochronnych (PZO) lub w Planach Ochrony (PO) ustanowionych dla obszaru Natura 2000, - siedlisk przyrodniczych lub gatunków ptaków innych niż dubelt lub wodniczka, gdy powierzchnia, na której jest realizowane to zobowiązanie znajduje się w granicach warstw cyfrowych opracowanych przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska (GDOŚ).
<u>OGÓLNE WYMOGI</u> Dla wariantów w zakresie siedlisk przyrodniczych (1.1.–1.6.2. oraz 2.1.–2.6.2.): 1) Nie wajuje się, nie stosuje się: komunalnych osadów ściekowych, podsiewu oraz mechanicznego niszczenia struktury gleby, w tym
Wykaz zobowiązań realizowanych w ramach Interwencji 1 i Interwencji 2
Koniec stron planu działalności rolno-środowiskowej, na których są zawarte doprecyzowane wymogi dla Interwencji 1-2 rolnik ma

W przypadku problemów technicznych, nie opisanych w niniejszej instrukcji, lub niejasności dotyczących technicznej obsługi programu, zawarto również element pomocy, który umożliwia łatwe przesłanie zapytania do autora programu poprzez wiadomość email. W tym celu należy przejść do sekcji [\[Informacje\]](#), wybrać przycisk [\[O programie\]](#), a następnie w dolnej części okna wybrać (*kliknąć myszką*) adres email – pole podświetlone na żółto, po najechaniu myszką.

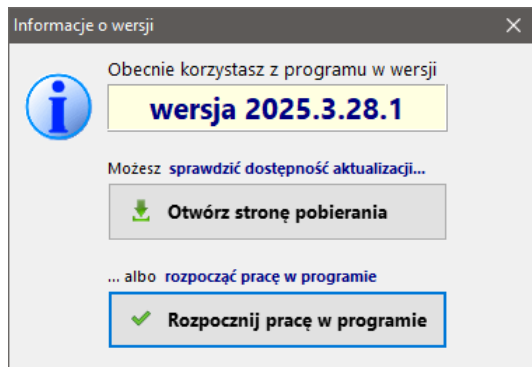
CDR O/Radom, marzec 2025 wersja 2025.3.28.1 (64bit) sprawdzenie aktualizacji	Autorzy: strona merytoryczna: Karolina Sambor - k.sambor@cdr.gov.pl Tomasz Stachowicz - t.stachowicz@cdr.gov.pl	strona informatyczna: Paweł Kosowski - p.kosowski@cdr.gov.pl zgłoszenie problemu technicznego	OK
---	--	--	----

Spowoduje to otworenie domyślnego programu pocztowego w systemie Windows (jeśli jest przypisany) oraz wstępne wypełnienie niektórych pól. Należy dopisać treść wiadomości (np. opisać problem), można też dołączyć zrzuty ekranowe (tzw. „*printscreens*”). Zgłoszenia zauważonych przez użytkowników błędów/usterek są bardzo pomocne w diagnozowaniu tychże oraz w usprawnieniu programu.

3. Uruchomienie programu

W Eksploratorze plików zaznaczyć plik wykonywalny „Plan RSK 2025.exe” i nacisnąć klawisz **Enter** lub dwukrotnie kliknąć myszką na nazwie programu lub kliknąć na ikonie skrótu do programu (utworzenie skrótu jest opisane w instrukcji instalacji programu Plan RSK 2025).

Po uruchomieniu programu pojawi się okienko z informacją o aktualnie wykorzystywanej wersji programu.

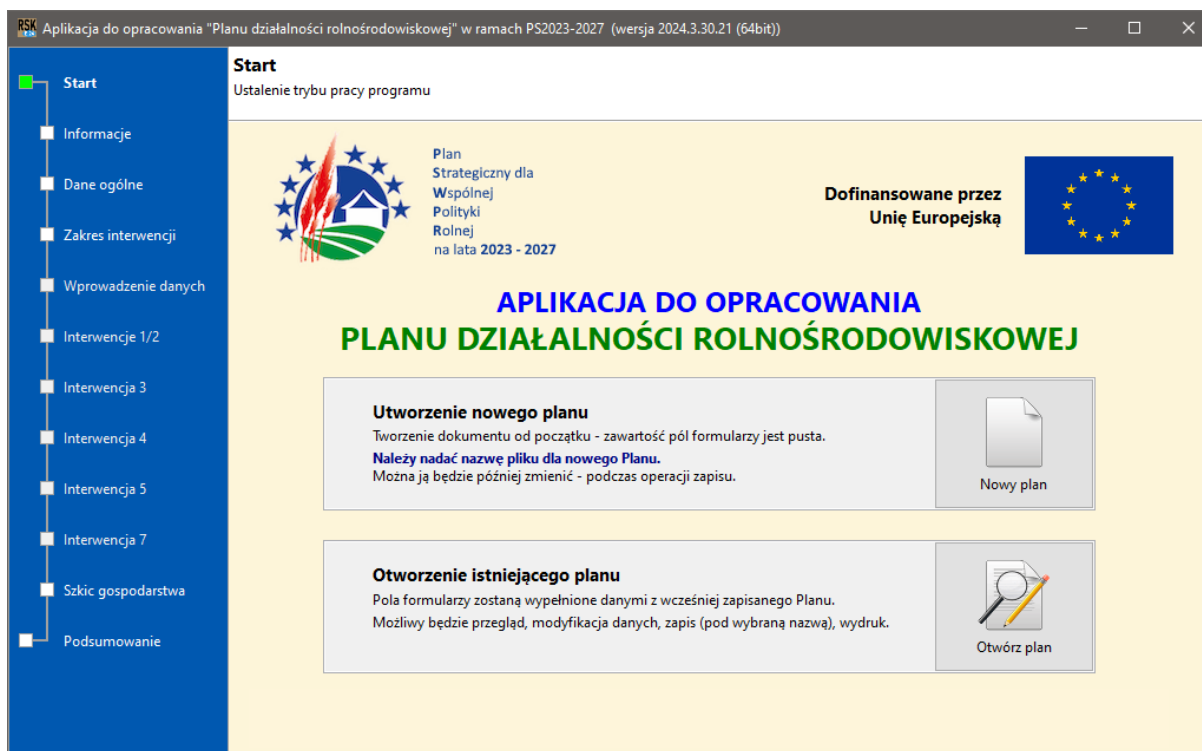
Oprócz informacji znajdują się dwa przyciski:

[**Otwórz stronę pobierania**] – otwiera w systemowej przeglądarce Internetu otworzenie strony, na której znajduje się aktualna (najnowsza) wersja programu **Plan RSK 2025**, wraz z informacją o jej wersji i dacie zamieszczenia na serwerze. Jeśli użytkownik korzysta z wcześniejszej wersji – zalecane jest pobranie i zainstalowanie aktualnej; aktualizacje związane są zazwyczaj z poprawkami wprowadzonymi do programu dzięki zgłoszeniu zauważonych przez

użytkowników błędów.

Drugi przycisk – [**Rozpocznij pracę w programie**] – uruchamia ekran początkowy programu.

Ekran początkowy (startowy), zawiera nazwę programu, stopkę informacyjną oraz dwa przyciski - przeznaczone do wyboru trybu pracy. Po lewej stronie przycisków znajdują się opisy informujące o funkcji danego przycisku.

Po lewej stronie okna znajduje się graficznie przedstawiona struktura programu („mapa” programu), zawierająca informacje o poszczególnych sekcjach (od „Startu” do „Podsumowania”); aktualnie aktywna sekcja oznaczona jest podświetlonym na zielono kwadracikiem.

Przemieszczanie się pomiędzy sekcjami programu.

Program składa się z 11 sekcji - „Start”, „Informacje”, „Dane ogólne”, „Zakres interwencji”, „Wprowadzenie danych”, „Interwencje 1/2”, „Interwencja 3”, „Interwencja 4”, „Interwencja 5”, „Interwencja 7”, „Szkic gospodarstwa”, „Podsumowanie”.

Przemieszczanie pomiędzy sekcjami odbywa się przy użyciu przycisków „Dalej” / „Wstecz”, znajdujących się w dolnej części okna, po prawej stronie (w niektórych przypadkach są one wygaszane – np. podczas edycji danych szczegółowych Interwencji 1/2).

Można też wykorzystać „mapę programu” jako menu nawigacyjne – należy kliknąć myszką na nazwie żądanej sekcji; jeśli dana sekcja jest dostępna - zostanie wyświetlona, jeśli nie – przejście do niej nie nastąpi. O dostępności danej sekcji decyduje **wybór Interwencji do realizacji** (opisany dalej w części 5 instrukcji) – sekcja będzie dostępna tylko wtedy, gdy zostanie zaznaczona do realizacji.

Ma to na celu wygodę użytkownika – jeśli zostaną zaznaczone wszystkie sekcje, nawet te nie realizowane przez beneficjenta, wówczas przechodząc do podsumowania (przy korzystaniu z przycisków nawigacyjnych „Dalej”) wyświetlane będą wszystkie sekcje, nawet te nie realizowane – co może być uciążliwe dla użytkownika.

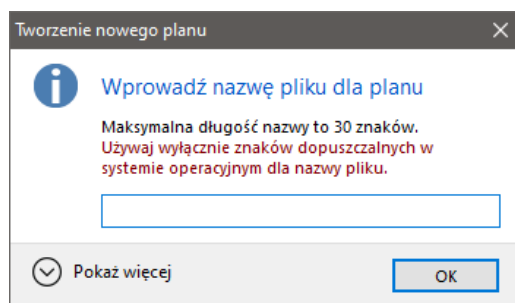
Pierwszym krokiem jest wybór trybu pracy.

4. Tryby pracy

Program po uruchomieniu pozwala wybrać jeden z dwóch trybów pracy (ilustracja na poprzedniej stronie):

Tryb (1) - Utworzenie nowego „Planu...” lub **Tryb (2) - Edycja istniejącego „Planu...”**

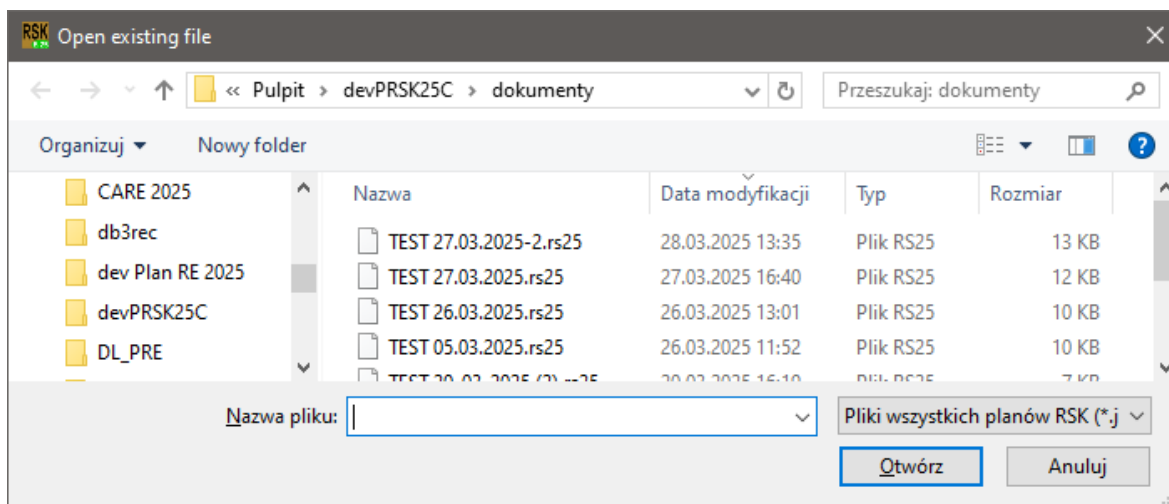
Wybrany tryb należy uruchomić naciskając odpowiedni klawisz. Po wyborze **Trybu (1)** możemy nadać nazwę dla tworzonego planu.

Zmiany nazwy planu możemy dokonać podczas zapisu kompletu informacji, po utworzeniu/zakończeniu edycji planu (opisane w pkt. 10.1) lub w dowolnym momencie, korzystając z kombinacji klawiszy [Ctrl+S].

Po wyborze **Trybu (2)** otworzy się typowe okienko dialogowe wyboru pliku.

Należy wskazać żądany plik, a następnie nacisnąć przycisk „Otwórz”.

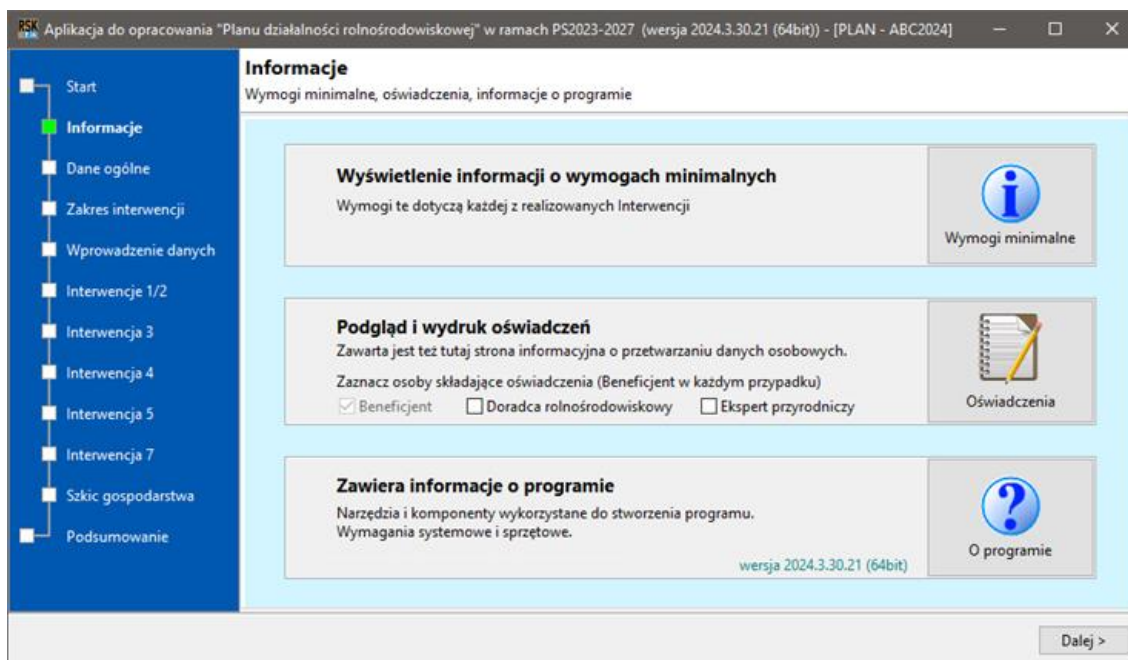

Program umożliwia otwarcie plików utworzonych w roku 2023 (posiadają one rozszerzenie nazwy **.json** lub **.rs23**), plików utworzonych w roku 2024 (posiadają one rozszerzenie nazwy **.rs24**) oraz plików nowych, utworzonych w roku 2025 (posiadają one rozszerzenie nazwy **.rs25**). Podczas zapisu pliku z roku 2023, z rozszerzeniem **.json**,

obecne wydanie programu, nadaje przy zapisie rozszerzenie **.rs23** – taki plik będzie możliwy do otwarcia w obecnej i przyszłych wersjach programu, jednakże nie będzie możliwy do otwarcia przez program wcześniejszy, tzn. edycję z 2023 roku; należy mieć to na uwadze przy przechowywaniu zapasowych kopii planów.

Zdecydowanie poleca się tworzenie archiwów z kopiami awaryjnymi – pliki nie są rozmiarowo duże, możliwość przechowywania w zabezpieczonych archiwach zwiększa bezpieczeństwo danych, a dodatkowo – znacznie zmniejsza rozmiar przechowywanych plików.

Po wyborze trybu pracy pojawia się sekcja informacyjna; zawiera ona również dostęp do formularza oświadczeń wraz z informacjami o przetwarzaniu danych osobowych.

W sekcji znajdują się trzy przyciski, z opisami objaśniającymi ich funkcje.

Pierwsze dwa przyciski ([**Wyświetlenie informacji o wymogach minimalnych**], [**Podgląd i wydruk oświadczeń**]) uruchamiają podgląd wydruku odpowiednich stron.

W przypadku oświadczeń - do oświadczeń beneficjenta można dołączyć oświadczenia doradcy i/lub eksperta, zaznaczając odpowiednie pola wyboru. Zawarta jest tam również informacja ARiMR o przetwarzaniu danych osobowych, dotycząca osób fizycznych i pełnomocnika.

Trzeci przycisk ([**O programie**]) umożliwia wyświetlenie:

- (1) informacji technicznych dotyczących środowiska programistycznego oraz wykorzystania dodatkowych bibliotek komponentów;
- (2) informacji o autorach (strony merytorycznej oraz informatycznej) oraz danych kontaktowych do nich; w przypadku problemów technicznych można stąd automatycznie uruchomić domyślny program pocztowy – w celu przesłania zgłoszenia błędu/usterki lub zadania pytania dotyczącego technicznej obsługi programu.

5. Wprowadzenie danych ogólnych

W tej części programu podaje się dane dotyczące:

- Beneficjenta
- Doradcy rolnośrodowiskowego
- Eksperta przyrodniczego (jeśli bierze udział w tworzeniu „Planu...”)
- Planu (data sporządzenia, informacje o zmianach)

INFORMACJE PRZEKAZYWANE DO BP ARIMR DO 31 LIPCA 2023

Poniższe sekcje działają na zasadzie rozwijanej/zwijanej listy. Kliknięcie myszką w obrębie niebieskiego nagłówka sekcji powoduje jego rozwinięcie/zwinięcie. Jednocześnie rozwinięta może być jedna sekcja - pozostałe są automatycznie zwijane. Sekcje należy wypełnić zgodnie ze stanem faktycznym.

Podgląd

DANE BENEFICJENTA

Numer identyfikacyjny Beneficjenta

Imię i nazwisko / Nazwa **Nowy Plan**

Dane teleadresowe	Adres zamieszkania lub siedziby	Adres do korespondencji
Kod pocztowy, poczta		
Miejscowość		
Ulica, numer domu		
Gmina		
Powiat		
Województwo		
Numer telefonu		
Adres e-mail		

DANE DORADCY ROLNOŚRODOWISKOWEGO

DANE EKSPERTA PRZYRODNICZEGO / EKSPERTÓW PRZYRODNICZYCH

DANE DOTYCZĄCE PLANU (data sporządzenia, informacje o zmianach)

Dane te są następnie wykorzystywane automatycznie w trakcie tworzenia dokumentów do wydruku.

W sekcjach **[DANE DORADCY...]** oraz **[DANE EKSPERTA...]** wprowadzono możliwość zapamiętania domyślnych danych, w celu uniknięcia każdorazowego przypisywania tych samych danych w przypadku tworzenia kolejnych planów. Aby zapamiętać dane doradcy/eksperta należy po ich wprowadzeniu zaznaczyć odpowiednie pole wyboru, znajdujące się poniżej tabelki z danymi. Przy kolejnym uruchomieniu programu (na danym komputerze) i wybraniu trybu utworzenia nowego planu – dane te zostaną automatycznie wprowadzone do tabel.

DANE DORADCY ROLNOŚRODOWISKOWEGO

Opis danych	Dane Doradcy
Imię i nazwisko	Adam Adamski
Nr uprawnień	1500/2900
Numer telefonu	99 9876543
Adres e-mail	adama@mailg.com

☐ Zapamiętaj dane doradcy

6. Określenie zakresu realizowanych interwencji

W tym kroku zaznaczamy pola wyboru przy nazwie Interwencji, którą Beneficjent zamierza realizować. Zaznaczenie danej Interwencji odblokowuje dostęp do związanych z nią formularzy, w których wprowadza się dane, z których następnie tworzy się dokumenty wyjściowe (wydruki).

Wybór Interwencji do realizacji

☐ Interwencja 1. Ochrona cennych siedlisk i zagrożonych gatunków na obszarach Natura 2000

☐ Interwencja 2. Ochrona cennych siedlisk i zagrożonych gatunków poza obszarami Natura 2000

☐ Interwencja 3. Ekstensywne użytkowanie łąk i pastwisk na obszarach Natura 2000

☐ Interwencja 4. Zachowanie sadów tradycyjnych odmian drzew owocowych

☐ Interwencja 5. Zachowanie zasobów genetycznych roślin w rolnictwie

☐ Interwencja 7. Bioróżnorodność na gruntach ornych

Jeśli planowana jest realizacja zobowiązania z danej Interwencji – zaznaczenie odpowiedniego pola wyboru jest konieczne - aby wyświetlić formularze związane z tą Interwencją.

Jeśli nie zaznaczymy pola wyboru Interwencji – strony programu, dotyczące tej interwencji nie będą wyświetlane podczas nawigacji po kolejnych sekcjach programu. Ograniczy to ilość wyświetlanych formularzy, ograniczając je do planowanych działań beneficjenta. Celem jest ograniczenie wyświetlania zbędnych informacji, dla czytelności programu.

7. Wprowadzenie danych do tabeli głównej

Bardzo ważne jest, aby dane wprowadzać kolejno i kompletnie - **odpowiednio dla opisywanej Interwencji/ Wariantu**.

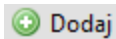
W większości tabel, dla czytelności, przyjęto zasadę, że kolumny, których pola dostępne są do edycji, posiadają **nagłówek w kolorze zielonym**; pola wczytywane automatycznie lub informacyjne posiadają nagłówek w kolorze szarym.

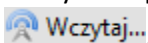
Kolorem szarym tła oznaczone są też **komórki**, które nie są związane z realizacją wybranej Interwencji/ wariantu. Kolorem jasnoczerwonym tła oznaczone są **komórki**, które obowiązkowo należy wypełnić (*np. pola w kolumnie 14 tabeli zbiorczej dla Interwencji 1*).

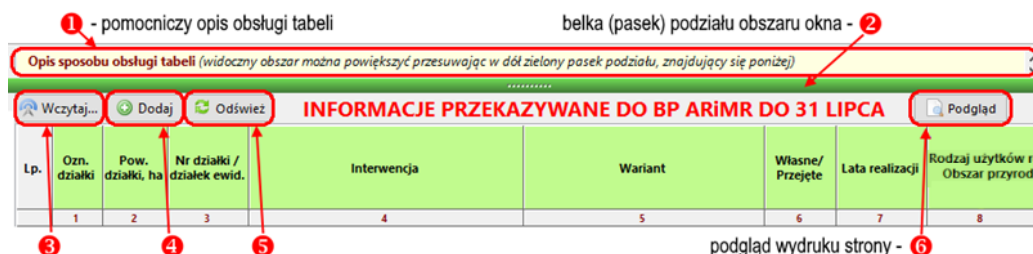
Szerokość kolumn można zmieniać przy użyciu myszki, przesuwając linię podziału kolumn w obrębie nagłówka tabeli; wysokość wiersza może być zmieniana podobnie, przy czym myszkę należy umieścić na linii podziału wierszy, w obrębie pierwszej kolumny - **[Lp.]**.

Dodawanie wierszy

Wiersze w tabeli głównej można wprowadzać na dwa sposoby.

Pierwszy sposób – dodawanie ręczne. Kolejne wiersze wstawiamy przy użyciu przycisku **4** - na końcu tabeli zostanie wstawiony pusty wiersz.

Drugi sposób polega na automatycznym wprowadzeniu wierszy i części danych na podstawie zawartości pliku pobranego z ARiMR. Uruchamia się go poprzez kliknięcie przycisku **3** , znajdującego się nad tabelą, po lewej stronie (*patrz: rysunek poniżej*):

Wczytanie danych do tabeli głównej z pliku CSV (opcja, z istotnymi uwagami w przypadku korzystania z niej)

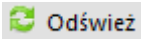
Aby zaoszczędzić czas podczas wprowadzania danych dla dużej ilości działek oraz ograniczyć ryzyko popełnienia błędnego wpisu, możliwy jest import pewnych danych z pliku *.csv - pobranego wcześniej ze strony internetowej ARiMR. Plik ten zawiera m.in. dane podawane przez rolnika podczas składania eWniosku. Pobranie pliku możliwe jest po uprzedniej autoryzacji przez upoważnioną osobę.

Istotne uwagi:

1. Plik musi być aktualny – ponieważ oznaczenia tych samych fizycznych działek w poprzednich latach mogą być różne od oznaczeń obecnych.
2. Plik zawiera dane o wszystkich działkach zgłaszanych podczas wypełniania eWniosku. Podczas wczytywania danych z pliku CSV do tabeli, automatycznie grupowane są dane o numerach działek ewidencyjnych, na których położona jest dana działka rolna. Jednak, jeśli na działkach nie jest realizowane zobowiązanie rolnośrodowiskowe - należy je usunąć z tabeli (opisane poniżej).

Do tabeli głównej z pliku .csv wczytywane są dane do kolumn 1, 2 i 3 (*oznaczenie i powierzchnia działki, numery działek ewidencyjnych*). Resztę danych w tabeli głównej należy uzupełnić ręcznie – są one zależne od realizowanych zobowiązań.

Usuwanie wierszy

Usunięcie wierszy realizowane jest następująco – usuwamy oznaczenie działki rolnej (kolumna 1), a następnie wybieramy przycisk **5** . **Usunięcie wierszy bez oznaczenia działki dokonywane jest też automatycznie przy przejściu do kolejnej sekcji programu.**

Poniżej przykładowy widok tabeli głównej z sekcji „Wprowadzanie danych”.

RSK

Aplikacja do opracowania "Planu działalności rolnośrodowiskowej" w ramach PS2023-2027 - [TEST 27.03.2025-2]

Start

Informacje

Dane ogólne

Zakres interwencji

Wprowadzenie danych

Interwencje 1/2

Interwencja 3

Interwencja 4

Interwencja 5

Interwencja 7

Szkic gospodarstwa

Podsumowanie

Wprowadzenie danych

Główna tabela, z której dane rozdzielane są do tabel szczegółowych

Opis sposobu obsługi tabeli (widoczny obszar można powiększyć przesuwając w dół zielony pasek podziału, znajdujący się poniżej)

Wczytaj...

Dodaj

Odśwież

INFORMACJE PRZEKAZYWANE DO BP ARiMR DO 31 LIPCA

Podgląd

Lp.	Oznaczenie działki	Pow. działki, ha	Nr działki / działek ewid.	Interwencja	Wariant	Własne/Przejęte	Lata realizacji	Rodzaj użytków rolnych/ Obszar przyrodniczy
1	2	3	4	5	6	7	8	
1	A	2,01	22; 30/3; 34/5	1. Ochrona cennych siedlisk i zagrożonych gatunków na obszarach Natura 2000	1.1. Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe	Własne	2025-2030	TUZ
2	AA	0,25	4567	4. Zachowanie sadów tradycyjnych odmian drzew owocowych		Własne	2025-2030	Sady i plantacje wieloletnie
3	AB	0,25	465	7. Bioróżnorodność na gruntach ornych	7.2. Ogródki bioróżnorodności	Własne	2025-2030	GO - grunty orne
4	AF	0,5	452	7. Bioróżnorodność na gruntach ornych	7.2. Ogródki bioróżnorodności	Własne	2025-2030	GO - grunty orne
5	ARE	0,25	89	7. Bioróżnorodność na gruntach ornych	7.1. Wieloletnie pasy kwietne	Własne	2025-2030	GO - grunty orne
6	AT	0,47	85	7. Bioróżnorodność na gruntach ornych	7.2. Ogródki bioróżnorodności	Przejęte	2025-2028	GO - grunty orne
7	AY	0,25	4	5. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie	5.1. Uprawa rzadkich gatunków lub odmian roślin	Własne	2025-2030	GO - grunty orne
8	BG	0,25	790	5. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie	5.2. Wytwarzanie materiału siewnego rzadkich gatunków lub odmian roślin	Własne	2025-2030	GO - grunty orne
9	B7	1 15	33; 45/3;	1. Ochrona cennych siedlisk i zagrożonych	1.2. Zalewowe łąki selernicowe i	Własne	2025-2030	TI17

<

>

< Wstecz

Dalej >

W tabeli istnieje możliwość wypełnienia zadaną wartością komórek, znajdujących się poniżej zaznaczonej, aż do końca kolumny; może to być pomocne np. w przypadku dużej liczby działek, na których realizowana jest ta sama interwencja, wariant, itd. Należy wówczas zaznaczyć komórkę (pojawi się czerwona otoczka wokół komórki), której wartość chcemy skopiować „do końca w dół”, a następnie w obrębie tej komórki kliknąć prawym klawiszem myszki i z menu kontekstowego wybrać polecenie **[Kopiuj do końca kolumny zawartość tej komórki]**.

Interwencja	Wariant	Własne/Przejęte	L
4	5	6	
1. Ochrona cennych siedlisk i zagrożonych gatunków na obszarach Natura 2000			

Kopiuj do końca kolumny zawartość tej komórki

Kopiuwana w ten sposób może być zawartość kolumn 4 – 8 w tabeli głównej. Należy jednak rozsądnie korzystać z tej opcji, gdyż w przypadku jej użycia nie jest realizowana pełna kontrola poprawności wprowadzanych danych, tzn. program nie jest w stanie samodzielnie ustalić, czy skopiowana zawartość odpowiada wybranym interwencjom/wariantom (*we wszystkich kopiowanych kolumnach*). Ponieważ program nie posiada funkcji *Cofnij operację*, dlatego też – w przypadku błędnego wykonania tego polecenia (*tj. błędnego nadpisania wartości w komórkach kolumny*) – może wystąpić konieczność ponownego wprowadzenia poprawnych danych w tej kolumnie.

Należy pamiętać też, że kopiowane są wartości wskazanej kolumny **od wiersza, z którego wywołujemy tę funkcję do wiersza ostatniego w kolumnie** - czyli możliwe jest kopiowanie np. wartości z wiersza 15 do wszystkich poniżej, nie zmieniając wartości poprzedzających wierszy.

Można zmieniać zarówno szerokość kolumn, jak również wysokość wierszy tabeli głównej. Dokonuje się tego, przeciągając myszką krawędź kolumny/wiersza, w obrębie jej/jego nagłówka.

Należy starać się wprowadzać dane w kolejności kolumn – nie jest to kategoriyczny wymóg, jednakże często dane list rozwijanych w następnych kolumnach zależą od danych wprowadzonych w kolumnach poprzedzających.

Dane z tabeli głównej są pobierane automatycznie w kolejnych etapach opracowywania planu (*np. oznaczenie, powierzchnia,...*); usuwa to potrzebę ponownego wprowadzania ich w kolejnych tabelach. Brak niektórych danych uniemożliwia wręcz poprawne wykonanie planu, np.:

- brak wprowadzenia informacji o Interwencji uniemożliwi wybór wariantu (jeśli dana Interwencja posiada warianty);
- brak wprowadzenia powierzchni działek uniemożliwi poprawne utworzenie zestawień zbiorczych (do ARiMR) lub uniemożliwi wyświetlenie pomocnych informacji, np. w przypadku Interwencji 4 – o wymaganych liczbach drzew

w sadzie, oraz minimalnej liczbie drzew o wysokości pnia 1,2 m – ta informacja może być przydatna doradcy / beneficjentowi przy sporządzaniu planu;

- brak wprowadzenia sposobu użytkowania działki – uniemożliwi wczytanie danych i rozdział do odpowiednich tabel (*kośne : kośno-pastwiskowe : pastwiskowe*) dla poszczególnych wariantów Interwencji 1-3; itd.

Dlatego niewypełnione komórki, których zawartość jest istotna dla dalszych operacji, mają tło podświetlone różowym kolorem – jak pokazano na poniższej ilustracji (*kolumny 10, 11, 15 i 16*).

Lp.	Oznaczenie działki	Pow. działki, ha	Nr działki / działek ewid.	Realizowany wariant	Lata realizacji	Typ obszaru Natura 2000	Kod i nazwa obszaru Natura 2000	Warstwa cyfrowa GDOŚ dla wodniczki	Warstwa cyfrowa GDOŚ dla dubelta	Typ siedliska lub gatunek wynikający z warstw cyfrowych GDOŚ	Siedlisko lub gatunek wynikający z dokumentacji przyrodniczej	Wymogi wariantu a działania ochronne * obligatoryjne	Wymogi wariantu a działania ochronne * fakultatywne	Wydana zgoda RDOŚ	Powierzchnia (w ha), dla której sporządzana jest dokumentacja przyrodnicza	Sposób użytkowania	Naprzemienne
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1	A	2,01	22; 30/3; 34/5		2025-2030			☐	☐								☐
2	BZ	1,15	33; 45/3; 51/5	1.2. Zalewowe łąki sełemicowe i słonorośla	2025-2030	SOO	PLH020004: Góry Stołowe	☐	☐	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Różni się, brak sprzeczności	Różni się, brak sprzeczności	Zgoda 1 **	0,00		☒

W kolejnych sekcjach programu występują tabele, do których dane są wczytywane po wybraniu polecenia przyciskiem **[Wczytaj działki]**. Zawartość części komórek wczytanych wierszy zostaje wprowadzona automatycznie (*ich nagłówki są w kolorze szarym*), pozostałe należy uzupełnić ręcznie (*ich nagłówki są w kolorze różnym od szarego*). W tych tabelach nie możemy dodawać kolejnych wierszy – trzeba to zrobić w poprzednim kroku (*tn. w tej tabeli, z której dane są pobierane do bieżącej*).

Drugi rodzaj tabel umożliwia ręczne dodawanie / usuwanie kolejnych wierszy – wykorzystując odpowiednie przyciski, znajdujące się ponad tabelami;

- dla tabel wymogów określanych przez eksperta przyrodniczego/doradcę rolniośrodowiskowego operacje te realizowane są przy pomocy przycisków **Dodaj uzasadnienie** **Usuń uzasadnienie**.

- dla tabel opisu dostosowania urządzeń wodnych (wprowadzanych również przez eksperta przyrodniczego/doradcę rolniośrodowiskowego operacje te realizowane są przy pomocy przycisków **Dodaj opis** **Usuń opis**.

Sposób wprowadzania danych do tabel oraz szczególne/istotne informacje umieszczone są w programie w postaci opisów (np. nad główną tabelą, powyżej zielonej belki podziału ekranu) oraz dymków podpowiedzi przy elementach ekranowych (np. ikona edytora wieloliniowego , ikona informacji) lub szczególnych komórkach tabel, np. w przypadku wyboru trybu naprzemiennego możliwy jest podgląd ustalonych sposobów użytkowania dla danej działki – wystarczy najechać kursorem myszki nad komórkę z zaznaczonym polem wyboru trybu naprzemiennego, po ok. 0,5 sekundy pojawi się podpowiedź w „dymku” informacyjnym.

8. Wprowadzanie danych szczegółowych

8.1. Interwencja 1 / 2

Interwencje 1 i 2 są specyficzne ze względu na ilość dostępnych wariantów. Z tego powodu wprowadzanie danych odbywa się dwustopniowo.

Po przejściu do tej części programu (*tabele zbiorcze Interwencji 1 oraz Interwencji 2*) automatycznie wczytywane są dane wariantów, dla których zostały wybrane zobowiązania w ramach Interwencji 1/2.

Dopiero po uzupełnieniu reszty danych wymaganych dla danego wariantu/danej Interwencji należy przejść do kroku drugiego, w którym podawane są pozostałe dane oraz uszczegóławiane wymagania dla konkretnego wariantu.

KROK 1 (ZESTAWIENIE ZBIORCZE)

Na poniższym obrazie przedstawiony jest układ tabel zbiorczych dla Interwencji 1 i Interwencji 2.

Interwencje 1/2
1. Ochrona cennych siedlisk i zagrożonych gatunków na obszarach Natura 2000
2. Ochrona cennych siedlisk i zagrożonych gatunków poza obszarami Natura 2000

Informacje finansowe WYKAZ wybranych wariantów w ramach Interwencji 1 i Interwencji 2 DO WYMOGÓW

Wymogi wspólne Interwencji 1 oraz Interwencji 2

Kopie stron planu działalności rolniczo-leśniczej, na których są zawarte doprecyzowane wymogi dla Interwencji 1-2 rolnik ma obowiązek złożyć do ARiMR do dnia 31 lipca roku, w którym określono te wymogi (również w przypadku, gdy te wymogi ulegną zmianie w trakcie kolejnego roku realizacji zobowiązań).

Wykaz zobowiązań realizowanych w ramach Interwencji 1 i Interwencji 2

Uzupełnij dane w tabelach, sprawdź ich poprawność, a następnie przejdź DO WYMOGÓW szczegółowych (zielony przycisk powyżej)

Tabela 1. Opis trwałych użytków zielonych i/lub obszarów przyrodniczych objętych wsparciem w ramach wariantów Interwencji 1

Lp.	Oznaczenie działości	Pow. działości, ha	Nr działości / działość ewid.	Realizowany wariant	Lata realizacji	Typ obszaru Natura 2000	Kod i nazwa obszaru Natura 2000	Wariant cyfrowy GDO dla wodniczki	Wariant cyfrowy GDO dla dubia	Typ siedliska lub gatunku wynikający z wariantu cyfrowych GDO	Siedlisko lub gatunek wynikający z dokumentacji przyrodniczej	Wymogi wariantu a działania ochronne *	Wymogi wariantu a działania ochronne * fakultatywne	Wydana zgoda RDO	Powierzchnia (w ha), dla której sporządzona jest dokumentacja przyrodnicza	Sposób użytkowania	Naprzemnienie	Notatki (nie drukowane)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
1	F	2,06	77; 105/3; 119/5	1.7. Ochrona siedlisk legowych rzadkich gatunków ptaków siewkowych (rycyk, kszyc, kniewodzioł, czajka)	2025-2030	SOO	PLH020004: Góry Stołowe	☐	☐	7							☐	
2	G	0,31	88; 120/3; 136/5	1.8. Ochrona siedlisk legowych dubelta i kulika wielkiego	2025-2030	SOO	PLH020004: Góry Stołowe	☐	☐	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie różni się i nie są sprzeczne	Nie różni się i nie są sprzeczne	Zgoda 4 **	0,00	kośne	☐	

* - Działania ochronne wskazane w PZO/PO dla obszaru Natura 2000 w ich brzmieniu obowiązującym w dniu 15 marca pierwszego roku realizacji tego zobowiązania
** - Zgoda 1 = RDO potwierdził, że wariant może być realizowany zgodnie z jego szczegółowymi wymogami, które różnią się i są graniczne z działaniami obowiązkowymi lub fakultatywnymi PZO/PO Natura 2000
** - Zgoda 2 = RDO potwierdził, że wariant "stały" może być realizowany na obszarze SOO lub ODW, dla których nie są ustanowione PZO/PO i nie jest to jednocześnie obszar OGO
** - Zgoda 3 = RDO potwierdził, że dany wariant Interwencji 1, inny niż ustanowiony na siedlisku derkacza, może być realizowany na danym obszarze, mimo, że ten obszar jest w granicach warstw cyfrowych GDO dotyczących derkacza
** - Zgoda 4 = RDO potwierdził, że dany wariant Interwencji 1, inny niż ustanowiony na siedlisku dubelta lub wodniczki, może być realizowany, mimo, że ten obszar jest w granicach warstw cyfrowych GDO i jednocześnie nie jest objęty warstwami cyfrowymi GDO dla dubelta lub wodniczki

Tabela 2. Opis trwałych użytków zielonych i obszarów przyrodniczych objętych wsparciem w ramach wariantów Interwencji 2

Lp.	Oznaczenie działości	Pow. działości, ha	Nr działości / działość ewid.	Realizowany wariant	Lata realizacji	Siedlisko lub gatunek wspierany wariantem Interwencji 2	Wariant cyfrowy GDO dla wodniczki	Wariant cyfrowy GDO dla dubia	Sposób użytkowania	Naprzemnienie	Było realizowane zobowiązanie PROW 1420 *	Zwiększenie powierzchni MKO	Powierzchnia (w ha), dla której sporządzona jest dokumentacja przyrodnicza	Notatki (nie drukowane)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
1	N	3,48	154; 210/3; 236/5	2.10. Ochrona siedlisk legowych derkacza	2025-2030	A122 derkacz (Cres cres)	☐	☐		☐				
2	O	0,85	165; 225/2; 253/5	2.9. Ochrona siedlisk legowych wodniczki	2025-2030	A294 wodniczka (Acrocephalus paludicola)	☒	☐		☐				
3	P	1,76	176; 240/3; 272/5	2.7. Ochrona siedlisk legowych rzadkich gatunków ptaków siewkowych (rycyk, kszyc, kniewodzioł, czajka)	2025-2030	A153 kszyc (Gallinago gallinago)	☐	☐	kośno-pastwiskowe	☐			0,26	
4	Q	3,21	187; 255/3; 289/5	2.7. Ochrona siedlisk legowych rzadkich gatunków ptaków siewkowych (rycyk, kszyc, kniewodzioł, czajka)	2025-2030	A142 czajka (Vanellus vanellus)	☐	☐	kośne	☐			0,00	

W kolejności od góry występują następujące elementy:

- 1 Informacja o numerze i nazwie Interwencji;
- 2 Pasek Menu zawierający:
 - przycisk „Informacje finansowe” – umożliwia wyświetlenie informacji finansowych, mających zastosowanie w przypadku realizacji wariantów z Interwencji 1 i/lub Interwencji 2;
 - przycisk „Wykaz wybranych wariantów w ramach Interwencji 1 i Interwencji 2” – umożliwia powrót do wyświetlania wykazu/tabel (w przypadku przeglądu informacji finansowych);
 - przycisk przejścia „DO WYMOGÓW” szczegółowych (dla poszczególnych wariantów) – wybór tego polecenia wyświetla kolejne okno, opisane w dalszej części instrukcji.
- 3 Część opisową – zawierającą wymogi wspólne dla Interwencji 1 i Interwencji 2;
- 4 Belkę podziału przestrzeni okna pomiędzy część opisową a część z tabelami zbiorczymi Interwencji 1/2. Belkę tę należy przesunąć (góra-dół) przy pomocy myszki w dogodne dla użytkownika położenie.
- 5 Informację o obowiązku przekazania informacji do ARiMR.
- 6 Pasek podmenu, zawierający:
 - pole informacyjne o sposobie przejścia do części szczegółowej (wariantów);
 - przycisk podglądu wydruku (z ikoną „lupy nad kartką”)
- 7 Tabele zbiorcze z wykazami wariantów realizowanych w ramach Interwencji 1 oraz Interwencji 2.

ISTOTNE INFORMACJE ZWIĄZANE Z WPROWADZANIEM DANYCH

1. Pierwszym krokiem jest wypełnienie odpowiednich danych w tabelach; **należy pamiętać o konieczności wypełnienia pól kolumny 15** *.
2. Następnym krokiem jest przejście do części wymogów szczegółowych (zielony przycisk **DO WYMOGÓW** w górnej części okna)

* **Uwaga.** W kolumnie 15 należy wprowadzić wielkość powierzchni; jeśli dokumentacja nie jest wykonywana, należy wprowadzić wartość zerową (0,00). Dopóki wszystkie komórki tej kolumny nie zostaną wypełnione, nie będzie dostępu do sekcji WYMOGÓW, przycisk **DO WYMOGÓW** będzie zablokowany (nieдоступny / wyszarzony).

KROK 2 (SZCZEGÓŁY)

Początkowy widok okna szczegółów dla Interwencji 1 / 2 pokazany jest poniżej.

Interwencje 1/2

1. Ochrona cennych siedlisk i zagrożonych gatunków na obszarach Natura 2000

2. Ochrona cennych siedlisk i zagrożonych gatunków poza obszarami Natura 2000

Przyciski pozwalają na przełączanie się do okien odpowiednich wariantów. Przy pierwszym wejściu do tej sekcji po uruchomieniu programu wyświetlony jest komunikat o wyborze wariantu (*odpowiednim przyciskiem*) lub powrocie do zbiorczego wykazu Interwencji 1/2. Po wyborze konkretnego wariantu komunikat już się nie pojawia. Kolory przycisków oznaczają następująco:

- szary: niedostępność – dany wariant nie został wybrany do realizacji;
- jasnozielony – dany wariant jest dostępny;
- żółty – dany wariant jest w danej chwili wyświetlany (*jak na przykładowej ilustracji poniżej*).

W sekcjach poszczególnych wariantów dane wprowadzane są do tabel w dwóch etapach: najpierw należy wczytać dane z tabeli zbiorczej przez kliknięcie przycisku **[Wczytaj dane]**, a następnie uzupełniane są dane wymogów szczegółowych dla danego sposobu użytkowania.

Tabele określające dodatkowe wymagania wraz z uzasadnieniami oraz tabele z informacjami związanymi z dostosowaniem urządzeń wodnych, jak również – w niektórych wariantach – dodatkowe pola opisowe, znajdują się w dolnej części sekcji.

Jeśli tabele opisujące sposób użytkowania nie zawierają danych – nie są one wyświetlane; wyświetlany jest jedynie tytuł tabeli oraz komunikat o braku danych.

Dane szczegółowe dla Wariantów 1.1 / 2.1 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe

ISTOTNA INFORMACJA

W przypadku poszczególnych wariantów Interwencji 1 i 2 w pasku podmenu znajduje się przycisk w żółtym kolorze - **OŚWIADCZENIE EKSPERTA...**. Po kliknięciu na ikonę wskazanej czerwoną strzałką otwiera się okienko z szerszą informacją dotyczącą utworzenia dokumentu OŚWIADCZENIA, stanowiącego wymaganą część planu. W przypadku realizacji wielu wariantów, dla każdego z nich obowiązkowy jest odrębny dokument.

8.2. Interwencja 3

Ekran dla opisu Interwencji 3 przedstawiony jest poniżej.

Interwencja 3

Ekstensywne użytkowanie łąk i pastwisk na obszarach Natura 2000

Wymogi obowiązkowe dla realizacji **Interwencji 3. Ekstensywne użytkowanie łąk i pastwisk na obszarach Natura 2000**

Kopie stron planu działalności rolnośrodowiskowej, na których są zawarte doprecyzowane wymagania – w przypadku Interwencji 3 rolnik ma obowiązek złożyć do ARiMR do dnia 31 lipca roku, w którym określono te wymagania (również w przypadku, gdy te wymagania ulegną zmianie w trakcie kolejnego roku realizacji zobowiązania).

Wykaz zobowiązań realizowanych w ramach Interwencji 3

[Uzupełnij Tabelę 1](#) [Rozdziel dane do tabel 2-4](#) [Uzupełnij Tabele 2-4 i sprawdź dane](#) ☐ GOTOWE [OŚWIADCZENIE DORADCY...](#)

[Wypełnione](#) [Pusty formularz](#)

Tabela 1. Opis trwałych użytków zielonych objętych wsparciem w ramach Interwencji 3. Ekstensywne użytkowanie łąk i pastwisk na obszarach Natura 2000

Lp.	Nr działki/ działek ewid.	Lata realizacji	Typ obszaru Natura 2000	Kod i nazwa obszaru Natura 2000	Brak warstwy cyfrowej GIOŚ	Brak warstwy cyfrowej GDOŚ	Wymogi wariantu a działania ochronne* obligatoryjne	Wymogi wariantu a działania ochronne* fakultatywne	Wydana zgoda RDOŚ	Sposób użytkowania	Naprze- mienne	Dostosowa- nie urządzeń wodnych
	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	253; 345/3; 391/5	2025-2030	OSO	PLB020006: Góry Stołowe	☐	☐					☐	☐
2	264; 360/3; 408/5	2025-2030			☐	☐	Różnią się, sprzeczność występuje	Różnią się, sprzeczność występuje		kośno-pastwiskowe	☐	☐

* - Działania ochronne wskazane w PZO/PO dla obszaru Natura 2000 w ich brzmieniu obowiązującym w dniu 15 marca pierwszego roku realizacji tego zobowiązania
** - Zgoda 1 = RDOŚ potwierdził, że interwencja może być realizowana zgodnie z jej szczegółowymi wymogami, które różnią się i są sprzeczne z działaniami obligatoryjnymi lub fakultatywnymi PZO/PO Natura 2000
** - Zgoda 2 = RDOŚ potwierdził, że interwencja może być realizowana na obszarze SOO lub OZW, dla których nie są ustanowione PZO/PO i nie jest to jednocześnie obszar OSO

Tabela 2. Interwencja 3. Ekstensywne użytkowanie łąk i pastwisk na obszarach Natura 2000
- doprecyzowanie wymogów dla poszczególnych działek rolnych w przypadku użytkowania kośnego

Tabela 3. Interwencja 3. Ekstensywne użytkowanie łąk i pastwisk na obszarach Natura 2000
- doprecyzowanie wymogów dla poszczególnych działek rolnych w przypadku użytkowania kośno-pastwiskowego

Tabela 4. Interwencja 3. Ekstensywne użytkowanie łąk i pastwisk na obszarach Natura 2000
- doprecyzowanie wymogów dla poszczególnych działek rolnych w przypadku użytkowania pastwiskowego

Tabela 5. Uzasadnienie wymogów dopuszczonych przez doradcę rolnośrodowiskowego [Dodaj uzasadnienie](#) [Usuń uzasadnienie](#)

Tabela 6. Szczegółowy opis dostosowania urządzeń wodnych [Dodaj opis](#) [Usuń opis](#)

Przy wejściu do tej części programu następuje automatyczne wczytanie działki z tabeli głównej, dla których przypisana jest realizacja interwencji 3.

Należy uzupełnić dane w **Tabeli 1**, a następnie dokonać rozdziału danych do **Tabel 2 – 4**, przy wykorzystaniu przycisku [Rozdziel dane do tabel 2-4](#). Istotne jest, aby przed rozdziałem określić sposób użytkowania (w kolumnie 13 lub 14) – bez tej informacji rozdział do tabel 2 – 4 nie nastąpi; dla zwrócenia uwagi niewypełnione komórki w tej kolumnie również posiadają tło w różowym kolorze.

Tabele 2 – 4 zawierają pola uszczegóławiające dla różnych trybów użytkowania:

Tabela 2 – użytkowanie kośne;

Tabela 3 – użytkowanie kośno-pastwiskowe;

Tabela 4 – użytkowanie pastwiskowe.

Ważna informacja. Każdorazowo rozdział danych do **Tabel 2 – 4** powoduje ponowne przepisanie danych z Tabeli 1 – jednakże tylko tych wypełnianych automatycznie (z szarymi nagłówkami), **inne dane zostaną wyzerowane**.

Dlatego wskazane jest dokładne sprawdzenie danych w Tabeli 1 przed ich rozdziałem do Tabel 2 – 4.

Tabela 5 zawiera opis wymogów, określonych przez doradcę oraz ich uzasadnień. Dodawanie pozycji tej tabeli jest możliwe po użyciu przycisku [Dodaj uzasadnienie](#), natomiast usuwanie - przy użyciu przycisku [Usuń uzasadnienie](#).

Tabela 6 zawiera opis dostosowania urządzeń wodnych. Pozycje dodawane są automatycznie po zaznaczeniu pola w kolumnie 15 Tabeli 1 – **[Dostosowanie urządzeń wodnych]**. Pozostawiona jest możliwość ręcznego dodawania lub usuwania wierszy, analogicznie jak dla Tabeli 5.

ISTOTNA INFORMACJA

W pasku podmenu znajduje się również część związana z utworzeniem OŚWIADCZENIA doradcy, stanowiącego wymaganą część planu. Więcej informacji dostępnych jest po kliknięciu na ikonkę [i](#).

Przyciski sterowania widokiem tabeli

Po lewej stronie tytułu tabel znajdują się nieduże prostokątne przyciski oznaczone ikonkami trójkątnych strzałek. Służą one do sterowania sposobem wyświetlania tabel na dostępnej przestrzeni ekranu.

Strzałki mogą być skierowane w dół lub w górę, posiadają także różne kolory. Ich znaczenie jest następujące:

Kolor czarny oznacza brak danych w tabeli (tzn. w momencie rozdziatu danych z Tabeli 1 do danej tabeli, nie był przypisany odpowiadający jej tryb użytkowania). Nie są wyświetlane nagłówki tabeli, a jedynie komunikat informujący o braku wskazania danego sposobu użytkowania. Nie można rozwinąć obszaru danej tabeli.

Kolor jasnozielony ze strzałką skierowaną w dół oznacza, że tabela zawiera dane i jest możliwe jej rozwinięcie. Rozwinięcie tabeli następuje po kliknięciu w ten przycisk.

Kolor pomarańczowy i strzałka skierowana w górę oznacza możliwość zwinięcia tabeli, pozostawiając jej tytuł. Zwinięcie tabeli następuje po kliknięciu w ten przycisk.

Poniżej znajduje się przykładowa ilustracja: **Tabela 2** (*użytkowanie kośne*) nie ma przypisanych danych, **Tabela 3** i **Tabela 4** posiadają przypisane dane, przy czym Tabela 3 jest „zwinięta”, natomiast Tabela 4 – „rozwinięta”.

▼	Tabela 2. Interwencja 3. Ekstensywne użytkowanie łąk i pastwisk na obszarach Natura 2000 - doprecyzowanie wymogów dla poszczególnych działek rolnych w przypadku użytkowania kośnego	NIE WSKAZANO UŻYTKOWANIA KOŚNEGO
▼	Tabela 3. Interwencja 3. Ekstensywne użytkowanie łąk i pastwisk na obszarach Natura 2000 - doprecyzowanie wymogów dla poszczególnych działek rolnych w przypadku użytkowania kośno-pastwiskowego	
▲	Tabela 4. Interwencja 3. Ekstensywne użytkowanie łąk i pastwisk na obszarach Natura 2000 - doprecyzowanie wymogów dla poszczególnych działek rolnych w przypadku użytkowania pastwiskowego	

8.3. Interwencja 4

Ekran po wczytaniu działek wygląda następująco:

Interwencja 4

Zachowanie sadów tradycyjnych odmian drzew owocowych

Wymogi dla realizacji Interwencji 4. Zachowanie sadów tradycyjnych odmian drzew owocowych

- 1) Zachowanie sadu tradycyjnych odmian drzew owocowych, który obejmuje co najmniej 12 drzew:
 - a) rozmnażanych na silnie rosnących podkładkach;
 - b) prowadzonych jako pienne drzewa;
 - c) w wieku od 15 lat;
 - d) reprezentujących nie mniej niż 4 odmiany lub gatunki.
- 2) Liczba drzew w przeliczeniu na 1 ha powierzchni sadu jest nie mniejsza niż 90 - przy czym istnieje możliwość uzupełnienia wypadów w sadzie. Uzupełniania dokonuje się drzewami odmian wymienionych w ust. 2 załącznika nr 4 do rozporządzenia lub odmian tradycyjnie uprawianych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przed 1950r., rozmnażanymi na silnie rosnących podkładkach i prowadzonymi jako

Dane szczegółowe sadów tradycyjnych odmian drzew owocowych

Wczytaj działki

Uzupełnij dane w tabelach i sprawdź ich kompletność

☐ GOTOWE

Poniżej znajdują się wczytane dane działek rolnych, dla których wybrano w głównej tabeli realizację Interwencji 4.

Każdej działce odpowiada niebieski nagłówek z napisem "Charakterystyka sadu ...", z podaniem oznaczenia działki i jej powierzchni. Kliknięcie na tym nagłówku powoduje naprzemienne rozwijanie / zwijanie sekcji szczegółów.

Po wczytaniu działek należy wprowadzić do tabeli opisujące sad gatunki i odmiany drzew, tworzących go. Operacji tej dokonuje się używając

W poniższych tabelach należy wpisać tylko te drzewa, które spełniają wymogi pakietu.

▼ Charakterystyka sadu (działka L: 0,94 ha)

W dolnej części znajduje się opis/charakterystyka sadu, z błękitnymi nagłówkami charakterystyk sadów. Dla ułatwienia identyfikacji sadu – gdyby ktoś posiadał ich wiele – w nagłówku znajduje się oznaczenie i powierzchnia działki, na której znajduje się dany sad.

Po kliknięciu w obszarze nagłówka następuje rozwinięcie opisu, co pokazuje poniższy obraz. Kolor nagłówka zmienia się na żółty.

▲ Charakterystyka sadu (działka L: 0,94 ha)					
1 Działka rolna: L Powierzchnia: 0,94 ha Działki ewidencyjne: 22/11					
Wyszczególnienie gatunków i odmian			obsada: 0 /min.=85 h=1,2m: 0 /min.=64		2023-2028
Lata realizacji zobowiązania	Gatunek	Odmiana	Liczba drzew: Obsada	Liczba drzew: wys. min. 1,2m	Uwagi
Tabela. Terminy wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych					
Rodzaj zabiegu pielęgnacyjnego		Optymalny termin wykonania zabiegu			
cięcie formujące					
cięcie sanitarne					
cięcie prześwietlające					
usuwanie odrostów i samosiewów					
bielenie pni starych drzew					
zabezpieczenie pni drzew przed ogryzaniem					
koszenie rzędów i międzyrzędzi					
wypasanie					

Na początku tabela opisująca sad nie zawiera drzew. Wprowadzanie ich odbywa się przy użyciu przycisku z symbolem „plus” na zielonym tle. Analogicznie, jeśli z tabeli chcielibyśmy usunąć którąś pozycję – korzystamy z przycisku „minus” na czerwonym tle (ten przycisk staje się dostępny po zaznaczeniu konkretnej pozycji w tabeli) – usunięcie następuje po potwierdzeniu wyświetlonego komunikatu.

8.4. Interwencja 5

Ekran początkowy dla Interwencji 5 przedstawiony jest poniżej.

Interwencja 5. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie

Wariant 5.1. Uprawa rzadkich gatunków lub odmian roślin

Wariant 5.1 Wariant 5.2 Informacje finansowe dla Wariantu 5.2

Wymogi dla Wariantu 5.1. Uprawa rzadkich gatunków lub odmian roślin

Dane szczegółowe dla Wariantu 5.1 Uprawa rzadkich gatunków lub odmian roślin

Do dnia 31 lipca rolnik składa do kierownika BP Agencji dokument potwierdzający zakup kwalifikowanego materiału siewnego lub materiału siewnego kategorii standard:
-- dla roślin odmian regionalnych lub odmian amatorskich wpisanych do krajowego rejestru lub odmian marginalnych gatunków roślin rolniczych - w pierwszym i czwartym roku uprawy
-- w przypadku bylin - tylko w pierwszym roku uprawy odmiany danej rośliny.

Tabela 1. Pochodzenie materiału siewnego odmian regionalnych i/lub amatorskich lub gatunków marginalnych wpisanych do krajowego rejestru lub zarejestrowanych we wspólnym katalogu roślin rolniczych - w poszczególnych latach

Kategoria roślin	Z materiału siewnego kategorii kwalifikowany lub standard *	Z materiału siewnego uzyskanego ze zbioru w ubiegłym roku
1	2	3
Rośliny jednoroczne i dwuletnie	2025, 2028	2026, 2027, 2029
Byliny	2025	---

Limit dla danego gatunku lub odmiany - 5 ha (łącznie w ramach wariantów 5.1 i 5.2)

Tabela 2. Plan lokalizacji upraw w ramach wariantu 5.1.
Odmiany regionalne (lista COBORU), amatorskie lub odmiany marginalnych gatunków roślin rolniczych - wymienione w ust. 3 pkt. 1 załącznika nr 4, wpisane do krajowego rejestru lub zarejestrowane we wspólnym katalogu odmian roślin rolniczych.
Gatunki rzadko uprawianych roślin rolniczych, warzywnych i zielarskich - wymienione w ust. 3 pkt. 2 i pkt. 3 załącznika nr 4

2025					2026					2027					
Oznac. działki	Pow. działki [ha]	Nr działki / działek ewid.	Gatunek	Odmiana	Oznac. działki	Pow. działki [ha]	Nr działki / działek ewid.	Gatunek	Odmiana	Oznac. działki	Pow. działki [ha]	Nr działki / działek ewid.	Gatunek	Odmiana	Oznac. działki
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
AY	0,25	4	pszenica twarda					łaskurka		AY	0,25	4	pszenica twarda		AY
				0,25 ha ogółem								0,25 ha ogółem			

Należy obowiązkowo podać nazwę odmiany dla roślin regionalnych, amatorskich lub marginalnych.
Dla odmian rzadkich podać nazwę odmiany, jeśli jest ona znana.

W górnej części znajduje się menu z 3 pozycjami:

- **Wariant 5.1:** wyświetla opis wymogów (część ponad zieloną belką podziału) oraz część z tabelami, w których wprowadza się dane – dla wariantu 5.1;
- **Wariant 5.2:** wyświetla opis wymogów (część ponad zieloną belką podziału) oraz część z tabelami, w których wprowadza się dane – dla wariantu 5.2;
- **Informacje finansowe dla Wariantu 5.2**

W bieżącej edycji programu zmianie uległ sposób wprowadzania danych o uprawach – obecnie wykorzystywana jest jedna wspólna tabela - dla gatunków/odmian regionalnych, amatorskich, marginalnych i rzadko uprawianych. W tabeli, w kolumnach „**Gatunek**”, zastosowano wspólną listę rozwijaną z funkcją szybkiego wyszukiwania żadanego gatunku. Lista ta zawiera nazwy kategorii oraz gatunków w ramach tych kategorii. Lista jest dość długa, jednak ułatwieniem powinna być funkcja wyszukiwania z zawężaniem listy do pozycji, które zawierają wpisany fragment nazwy (*dowolny fragment, nie tylko początkowy*). Poniższa ilustracja przedstawia przykładowe wyniki; w przykładzie lista ① jest pełna (*długa*), bo nie wprowadzono żadnych liter, w ② i ③ jest wyraźnie krótsza.

①	SZ ②	ps ③
ODMIANY REGIONALNE	ODMIANY REGIONALNE	ODMIANY REGIONALNE
czosnek pospolity	pszenica zwyczajna ozima	pszenica zwyczajna ozima
pszenica zwyczajna ozima	ODMIANY GATUNKÓW MARGINALNYCH	ODMIANY GATUNKÓW MARGINALNYCH
ziemniak	owies szorstki (owies owsik)	pszenica twarda
ODMIANY GATUNKÓW MARGINALNYCH	pszenica twarda	gorczyca sarepska
owies szorstki (owies owsik)	koniczyna białoróżowa (syn. koniczyna szwedzka)	mietlica psia
proso zwyczajne	RZADKIE GATUNKI ROLNICZE I WARZYWNE	RZADKIE GATUNKI ROLNICZE I WARZYWNE
pszenica twarda	pszenica płaskurka	pszenica płaskurka
gorczyca sarepska	pszenica samopsza	pszenica samopsza
kminek zwyczajny	RZADKIE GATUNKI ZIELARSKIE	RZADKIE GATUNKI ZIELARSKIE
len zwyczajny - włókniasty		
mak		
rzepik		
esparceta siewna		
komonica zwyczajna		

W kolumnach „**Odmiana**” dodano funkcję przypominającą o konieczności podania nazwy odmiany dla roślin regionalnych, amatorskich i marginalnych: jeśli zostanie wybrany gatunek z tych grup, wówczas pole odmiany pozostanie podświetlone kolorem różowym do czasu wprowadzenia nazwy odmiany. Dla roślin rzadkich pole może pozostać niewypełnione, jeśli odmiana nie jest znana.

8.5. Interwencja 7

8.5.1. Ekran sekcji wariantu 7.1 przedstawiony jest poniżej.

Interwencja 7. Bioróżnorodność na gruntach ornych

Wariant 7.1 Wieleletnie pasy kwietne

Wariant 7.1 Wariant 7.2

Wymogi dla Wariantu 7.1. Wieleletnie pasy kwietne

Dane szczegółowe dla Wariantu 7.1 Wieleletnie pasy kwietne

Wczytaj działki

Tabela 1. Plan lokalizacji pasów kwietnych w ramach wariantu 7.1. Wieleletnie pasy kwietne

Oznac. działki	Pow. działki [ha]	Numer działki ewid.	Termin założenia pasa kwietnego	Gatunki uprawne jednoroczne	Gatunki uprawne dwuletnie	Gatunki uprawne wieloletnie	Gatunki dziko rosnące jednoroczne	Gatunki dziko rosnące dwuletnie	Gatunki dziko rosnące wieloletnie	Trawy	Gatunki do podsięwu pasa kwietnego	Termin koszenia	Dodatkowe koszenie *
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
0,00 ha ogółem				* - w uzasadnionych przypadkach określonych przez doradcę rolniostrowiskowego									

Tabela 2. Uzasadnienie wymogów dopuszczonych przez doradcę rolniostrowiskowego

Oznac. działki	Wymóg określony przez doradcę rolniostrowiskowego	Uzasadnienie
1	2	3

W przypadku Tabeli 1 wariantu 7.1 oraz Tabeli 1 wariantu 7.2 warto zwrócić uwagę na odmienny sposób wprowadzania danych do niektórych komórek*. Po wywołaniu trybu edycji w komórce (przyciśnięciem klawisza F2, klawisza Enter lub dwukrotnym kliknięciem myszką) po jej prawej stronie pojawia się symbol „trójkropka” – kliknięcie na nim uruchamia kolejne okienko, w którym zaznaczamy wybrane gatunki i zatwierdzamy przyciskiem „OK”, np.:

Wariant 7.1. Wieleletnie pasy kwietne. Wykaz gatunków roślin do wyboru do mieszanek

Gatunki roślin należy wybierać zaznaczając pole w ostatniej kolumnie. Po zaznaczeniu wszystkich żądanych roślin całość zatwierdzić przyciskiem "OK".

Rośliny dziko rosnące dwuletnie (z tabeli określonej w ust. 5 pkt 1 załącznika nr 4 do rozporządzenia)

Poz. *	Nazwa polska	Nazwa łacińska	WYBÓR
4	Bniec biały	Melandrium album	☐
5	Bniec czerwony	Melandrium -rubrum	☐
14	Chaber nadreński	Centaurea stoebe	☐
21	Dziewanna drobnokwiatowa; Dziewanna fir...	Verbascum thapsus Verbascum lychnitis	☐
22	Dziewanna pospolita	Verbascum nigrum	☐
23	Dziewanna wielkokwiatowa	Verbascum densiflorum	☐
28	Fiołek trójbarwny	Viola tricolor	☐
30	Głównia pospolita	Prunella vulgaris	☐
34	Groszek łąkowy	Lathyrus pratensis	☐
39	Jasnota plamista	Lamium maculatum	☐
40	Jasieniec paskowy	Jasione montana	☐
43	Kminek zwyczajny	Carum carvi	☐
50	Koniczyna polna	Trifolium arvense	☐
55	Kozibród łąkowy	Tragopogon pratensis	☐
59	Krwisąg lekarski	Sanguisorba officinalis	☐
60	Kuklik zwisły	Geum rivale	☐
74	Marchew zwyczajna (dzika)	Daucus carota subsp. carota	☐

* - W 1-szej kolumnie znajduje się numer wiersza, pod którym znajduje się wymieniona roślina w tabeli zamieszczonej w ust. 5 pkt. 1 załącznika nr 4 do rozporządzenia.

* - dotyczy to kolumn 5 – 12 Tabeli 1 wariantu 7.1 oraz kolumn 4, 5, 8 i 10 Tabeli 1 wariantu 7.2

8.5.2. Ekran sekcji wariantu 7.2 przedstawiony jest poniżej.

Interwencja 7. Bioróżnorodność na gruntach ornyc

Wariant 7.2 Ogródki bioróżnorodności

Wariant 7.1
Wariant 7.2

Wymogi dla Wariantu 7.2. Ogródki bioróżnorodności

Dane szczegółowe dla Wariantu 7.2 Ogródki bioróżnorodności

Wczytaj działki
Uzupelnij dane w tabelach i sprawdź ich kompletność
GOTOWE

Do dnia 31 lipca rolnik składa do kierownika BP Agencji:

- dokument potwierdzający zakup kwalifikowanego materiału siewnego lub materiału siewnego kategorii standard:
 - dla roślin odmian regionalnych lub odmian amatorskich wpisanych do krajowego rejestru lub odmian marginalnych gatunków roślin rolniczych - w pierwszym i czwartym roku uprawy odmiany danej rośliny;
 - w przypadku bylin - tylko w pierwszym roku uprawy odmiany danej rośliny;
- kopię protokołu przekazania materiału siewnego przez bank genów, jeżeli w ramach tego wariantu jest prowadzona taka uprawa.

Tabela 1. Plan lokalizacji upraw OGRÓDKA 1 w ramach wariantu 7.2. Ogródki bioróżnorodności
Własne 5-letnie zobowiązanie (2025-2030)

Tabela 2. Plan lokalizacji upraw OGRÓDKA 2 w ramach wariantu 7.2. Ogródki bioróżnorodności
Własne 5-letnie zobowiązanie (2025-2030)

Rok	Oznaczn. działki	Pow. działki [ha]	Nr działki / działek ewid.	GATUNEK lub ODMIANA						
				Roślina zielarska	Roślina warzywna	Odmiana regionalna lub amatorska		Odmiana marginalnych gatunków roślin rolniczych		Gatunek rzadko uprawianych roślin rolniczych lub warzywnych
						Gatunek	Odmiana	Gatunek	Odmiana	
2025	AF	0,50	452	bylica piołun; bylica estragon; centuria pospolita (tysiącznik)		ziemniak czosnek pospolity ziemniak pszenica zwyczajna ozima				
2026										
2027										
2028										
2029										

Tabela 3. Plan lokalizacji upraw OGRÓDKA 3 w ramach wariantu 7.2. Ogródki bioróżnorodności
Zobowiązanie przejęte w roku 2025 (2023-2028)

Rok	Oznaczn. działki	Pow. działki [ha]	Nr działki / działek ewid.	GATUNEK lub ODMIANA						
				Roślina zielarska	Roślina warzywna	Odmiana regionalna lub amatorska		Odmiana marginalnych gatunków roślin rolniczych		Gatunek rzadko uprawianych roślin rolniczych lub warzywnych
						Gatunek	Odmiana	Gatunek	Odmiana	
2025	AT	0,47	85	fiołek trójbarwny; glistnik jaskółcze ziele; goryczka żółta						
2026										
2027										

< Wstecz
Dalej >

W bieżącej edycji programu zmianie uległ sposób wprowadzania danych o ogródkach bioróżnorodności.

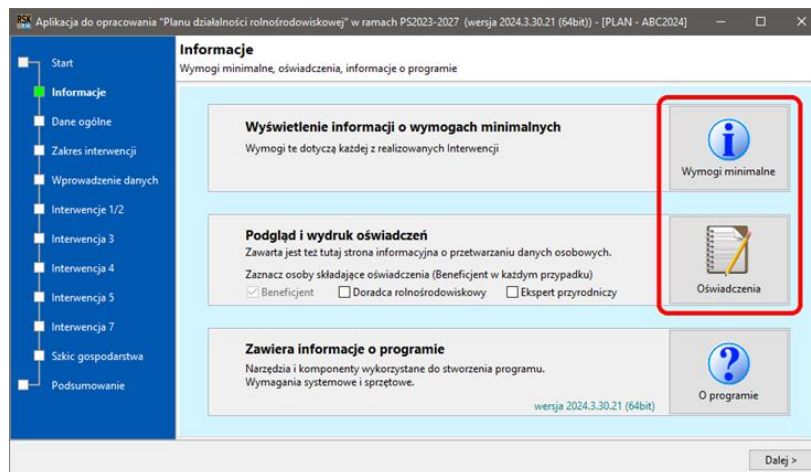
Obecnie każdy ogródek posiada oddzielną tabelę, opisującą kolejne lata trwania zobowiązania w osobnych wierszach. Dodano też prostą listę rozwijaną dla kolumny 6 – „**Odmiana regionalna lub amatorska. Gatunek**”.

9. Podgląd i wydruk dokumentu

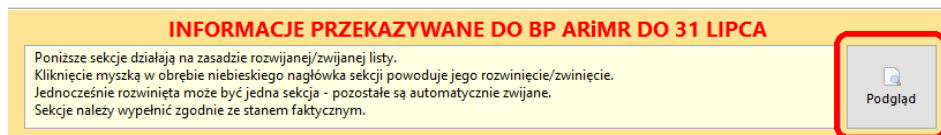
Głównym zadaniem programu jest utworzenie dokumentu „Plan działalności rolnośrodowiskowej”.

Poprawnie wykonany plan powinien zawierać wszystkie informacje wymagane zapisami rozporządzenia.

Niektóre strony (np. strony informacyjne, strony oświadczeń beneficjenta, oświadczenie doradcy i/lub eksperta odnośnie uprawnień) wyświetla się i drukuje bezpośrednio po wybraniu przycisków z sekcji **[Informacje]**, co przedstawia poniższa ilustracja (przyciski otoczone czerwoną ramką):

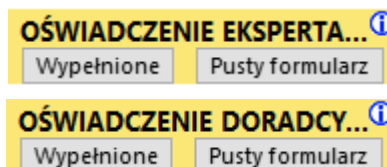
Dla kolejnych stron wymaganym pierwszym krokiem jest wprowadzenie danych. Po wprowadzeniu kompletu danych możliwy jest podgląd i wydruk poszczególnych części dokumentu. Realizowane to jest przy użyciu przycisków podglądu, posiadających ikonkę „lupy nad kartką”, np. w sekcji **[Dane ogólne]** - jest to przycisk z wspomnianą ikonką oraz podpisem Podgląd, jak pokazano poniżej:

Inne sekcje programu zawierają kolejne przyciski, umożliwiające podgląd/wydruk odpowiednich części planu.

Są to następujące sekcje (pokazano również elementy uruchamiające podgląd/wydruk):

- ⇒ **Wprowadzenie danych**
- ⇒ **Interwencje 1/2** - wykazy zbiorcze dla obu interwencji
- ⇒ warianty od **1.1/2.1** do **1.10/2.10 Interwencji 1/2**
wraz z oświadczeniami eksperta przyrodniczego związanymi ze zobowiązaniami w ramach Interwencji 1/2
- ⇒ **Interwencja 3**
wraz z oświadczeniem doradcy w/s realizowanego zobowiązania
- ⇒ **Interwencja 4**
- ⇒ warianty **5.1 i 5.2 Interwencji 5**
- ⇒ warianty **7.1 i 7.2 Interwencji 7**

Zawartość kompletnego planu zależy od realizowanych zobowiązań.

Np. dla wariantów z **Interwencji 1** lub **Interwencji 2** wymagane są również oświadczenia eksperta przyrodniczego, dotyczące konkretnego realizowanego wariantu. Dostęp do tych oświadczeń uzyskiwany jest po wybraniu przycisku na pasku podmenu danego wariantu - jest to opisane w części 8.1 niniejszej instrukcji. Analogicznie dla **Interwencji 3** – wymagane jest dodatkowe oświadczenie doradcy rolnośrodowiskowego - opisane w części 8.2 niniejszej instrukcji.

10. Sekcja [Szkic gospodarstwa]

Szkic gospodarstwa stanowi część planu, jego wydruk dokonywany jest jednak przez systemową aplikację, przypisaną do danego typu pliku (np. **.pdf**, **.jpg**, **.png**, **.doc***, **itp.**).

W górnej części znajduje się opis dotyczący wymagań odnośnie zawartości szkicu.

Poniżej znajduje się tabela zawierająca informacje o nazwie i lokalizacji plików, zawierających szkic gospodarstwa.

Każdą z pozycji tabeli można wyświetlić (*otworzyć poprzez domyślnie przypisany program w systemie operacyjnym*) przy użyciu przycisku, znajdującego się w ostatniej kolumnie tabeli – **Akcja**. Opis przycisku w tej kolumnie sygnalizuje czy dany plik jest dostępny faktycznie w zapisanej lokalizacji, czy nie; jeśli jest dostępny – wówczas dostępne jest polecenie **Wyświetl**, jeśli nie jest dostępny – wówczas tło wiersza zmienia kolor na jasnopomarańczowy, a opis przycisku akcji **Wybierz plik** – wskazuje na możliwość ponownego przypisania prawidłowej lokalizacji.

Niedostępność pliku może wynikać z różnych przyczyn - skasowania go z dysku, albo zmiany jego nazwy lub lokalizacji.

Na poniższej ilustracji widać zestaw nazw i lokalizacji 4 plików, wprowadzonych jako szkice gospodarstwa, z których plik z pozycji 2 jest niedostępny do wyświetlenia.

Szkic gospodarstwa

Zarządzanie informacjami o szkicu gospodarstwa. Tabela zawiera lokalizacje plików z mapkami na dysku, wskazaną przez użytkownika

Szkic gospodarstwa powinien zawierać:

- a) naniesione oznaczenia poszczególnych działek rolnych lub działek przyrodniczych, na których mają być realizowane interwencje lub warianty interwencji;
- b) zaznaczone wszystkie miejsca na działce rolnej, w których są zasadzone poszczególne drzewa odmian wymienionych w ust. 2 załącznika nr 4 do rozporządzenia lub odmian tradycyjnie uprawianych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przed 1950 r. – w przypadku

Pomoc

Dodaj nowy plik do listy

Usuń bieżący plik z listy

Czyść dane całej tabeli

Lp.	Nazwa pliku mapki	Akcja
1	C:\Users\p_kosowski\Desktop\Plan_RSK\PRSK24_v20240405\ARIMR\Szkic gospodarstwa.pdf	Wyświetl
2	C:\Users\p_kosowski\Desktop\Plan_RSK\PRSK24_v20240405\ARIMR\Szkic gospodarstwa 2a.png	Wybierz plik
3	C:\Users\p_kosowski\Desktop\Plan_RSK\PRSK24_v20240405\ARIMR\Szkic gospodarstwa 2b.png	Wyświetl
4	C:\Users\p_kosowski\Desktop\Plan_RSK\PRSK24_v20240405\ARIMR\Szkic gospodarstwa 2c.png	Wyświetl

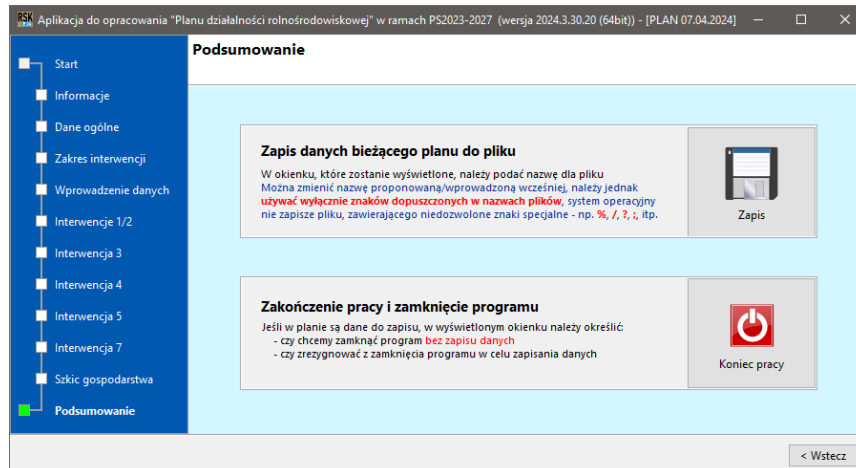
Znajduje się również krótki opis określający wymaganą zawartość szkicu oraz opis przeznaczenia elementów okna (tabeli, przycisków) – wyświetlany po kliknięciu przycisku Pomoc .

UWAGA Program nie dołącza do pliku planu plików wymienionych w powyższej tabeli, a jedynie informacje o nich (tzn. nazwa pliku, lokalizacja na dysku), dlatego w sytuacji przesyłania pliku planu pomiędzy stronami (*beneficjent – doradca rolnośrodowiskowy – ekspert przyrodniczy*) pliki szkicu – jeśli są potrzebne drugiej stronie - należy również dołączyć do wiadomości, w formie załączników.

11. Sekcja [Podsumowanie]

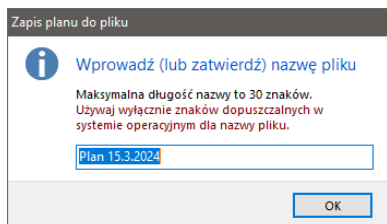
11.1. Zapis informacji w pliku komputerowym dokonywany jest na polecenie użytkownika.

Polecenie zapisu wydawane jest po naciśnięciu przycisku **"Zapis"** w sekcji **"Podsumowanie"** (ostatnia sekcja) lub po naciśnięciu jednocześnie kombinacji klawiszy **"Ctrl - S"** (w dowolnym miejscu programu).

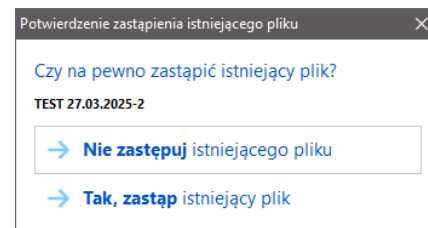

Plik zapisywany jest w podfolderze **"dokumenty"** głównego folderu programu pod nazwą:

- (1) ustaloną na początku przy wyborze trybu pracy *lub*
- (2) nadaną po wydaniu polecenia **"Zapis"** lub **Ctrl+S** - w wyświetlonym oknie dialogowym.

Jeśli plik był już wcześniej zapisany (*nazwa pliku występuje już na dysku w folderze dokumenty*), wówczas wyświetlone zostanie zapytanie czy zastąpić dotychczasowy plik →

po akceptacji **„Tak, zastąp istniejący plik”** – plik zostanie zastąpiony,

jeśli nie zdecydujemy się na zastąpienie pliku **„Nie zastępuj istniejącego pliku”** – procedura zapisu zostanie przerwana; możemy wtedy zapisać plik pod inną nazwą.

Przy zapisie do nazwy automatycznie dodawane jest określenie typu pliku (rozszerzenie).

Nie należy zmieniać nazw plików ani ich zawartości poza programem, gdyż w konsekwencji może to doprowadzić do niemożności korzystania z nich w programie.

11.2. Zakończenie pracy programu

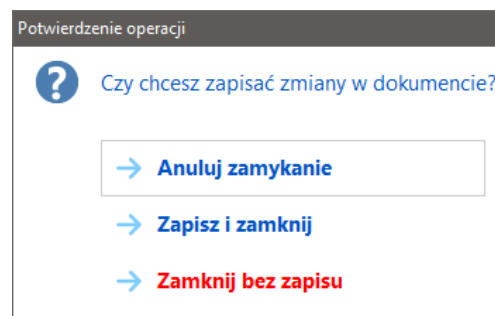
W celu zakończenia pracy z programem - w sekcji **"Podsumowanie"** naciskamy przycisk **"Koniec pracy"**.

Program wyświetli okienko dialogowe, w którym dokonujemy wyboru odpowiedniego działania, klikając myszką jeden z trzech przycisków:

Anuluj zamykanie – oznacza powrót do dalszego korzystania z programu;

Zapisz i zamknij – zapisuje dane i zamyka/kończy program;

Zamknij bez zapisu – zamyka/kończy program bez zapisywania danych.

12. Przesyłanie pliku „Planu...” pomiędzy beneficjentem/doradcą/ekspertem przyrodniczym

Pliki planu są zapisywane w folderze „**dokumenty**”, który znajduje się w tej samej lokalizacji co główny program. Mają taką nazwę jaka została im nadana podczas operacji zapisu.

Wysyłanie pliku planu

Pliki te można dołączać jako załączniki do wiadomości przesyłanej pocztą elektroniczną.

Przed przesłaniem (*jako załączniki do wiadomości email*) powinny zostać zabezpieczone. W celu zabezpieczenia pliku przed nieautoryzowanym odczytem można go wcześniej spakować do archiwum zabezpieczonego hasłem. Hasło to należy przekazać odbiorcy niezależnym kanałem, np. telefonicznie.

Zaleca się korzystanie z maksymalnie bezpiecznej formy przekazu.

WAŻNA INFORMACJA Na końcu sekcji **10. Szkic gospodarstwa** znajduje się uwaga na temat plików zawierających szkic gospodarstwa oraz sposobie postępowania w przypadku wymiany tych danych pomiędzy stronami. Należy się zapoznać z tą krótką uwagą.

Po odebraniu pliku planu

Po odebraniu wiadomości i wypakowaniu pliku planu z archiwum (*jeśli to zabezpieczenie było zastosowane*) najlepiej umieścić go w podfolderze „**dokumenty**” głównego folderu programu - wówczas w chwili uruchomienia programu i wybraniu opcji „**Otwórz plan**” będzie się on znajdował na wyświetlonej liście.

Inną metodą jest uruchomienie programu, naciśnięcie przycisku „**Otwórz plan**”, a następnie wskazanie miejsca, w którym znajduje się dany plik (*np. pendrive z wypakowanym plikiem planu*) i zatwierdzenie wyboru - wówczas dane z pliku planu zostaną wczytane do programu. **Aby jednak zostały one trwale zapisane w folderze „dokumenty” – należy dokonać zapisu w sposób opisany w poprzednim rozdziale niniejszej instrukcji (pkt. 10.1).**

13. WYKAZ ZMIAN w porównaniu do poprzedniej wersji.

- 13.1.** Informacja startowa o wersji programu, z możliwością przejścia do strony pobierania pliku instalacyjnego.
- 13.2.** W tabeli głównej usunięto kolumny: [Interwencja 5 Grupa uprawianych roślin] oraz [Typ obszaru N2000].
- 13.3.** W tabelach zbiorczych dla Interwencji 1 i 2 dodano komunikaty informacyjne – odpowiedzi w formie „dymków”.
- 13.4.** W tabelach zbiorczych dla Interwencji 1 i 2 dodano podświetlenie różowym kolorem niewypełnionych, a wymaganych komórek.
- 13.5.** Wygaszanie komórek niedostępnych do edycji, jako częściowa pomoc dla uniknięcia błędnych wpisów (zaimplementowane w niektórych tabelach).
- 13.6.** Automatycznie generowane oświadczenia eksperta/doradcy (dotyczy Interwencji 1, 2 i 3).
- 13.7.** Pojedyncze tabele z planami lokalizacji upraw dla wariantów 5.1 i 5.2 (nowa lista rozwijana dla gatunków, z wygodną funkcją wyszukiwania nazwy gatunku).
- 13.8.** Oddzielne tabele dla ogródków bioróżnorodności (wariant 7.2), z oddzielnymi wierszami dla poszczególnych lat realizowanego zobowiązania.

UWAGA OGÓLNA. Autor programu dołożył wszelkich starań, aby program działał poprawnie i był pomocny dla użytkowników. Jednakże nie może zagwarantować bezbłędności jego funkcjonowania. Dlatego wszelkie uwagi techniczne dotyczące błędnego działania bardzo proszę przysyłać na adres autora podany w programie, w sekcji „**Informacje**” > „**O programie**” > „**Zgłoszenie problemu technicznego**” (*prawy dolny róg okna informacyjnego*) – w celu usunięcia problemu. Dziękuję!